

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

206/54

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL (CWRS LLAWN/CWRS BYR)

MANYLEB B

OPSIWN B

CREFYDD A'R PROFIAD DYNOL

PAPUR 2

UNEDAU 1 - 5

P.M. DYDD MAWRTH, 12 Mehefin 2007

(1 awr 50 munud)

	Arholwr yn unig
Cwestiwn 1	
Cwestiwn 2	
Cwestiwn 3	
Cwestiwn 4	
Cwestiwn 5	
Cyfanswm	
ACY	
Cyfanswm Marciau	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y manau priodol yn y llyfryn hwn.

Os na fydd digon o le yn y llyfryn cwestiwn ac ateb cewch ddefnyddio tudalennau ychwanegol. Nodwch rif y cwestiynau yn glir a rhowch eich tudalennau yn y llyfryn cwestiwn ac ateb hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

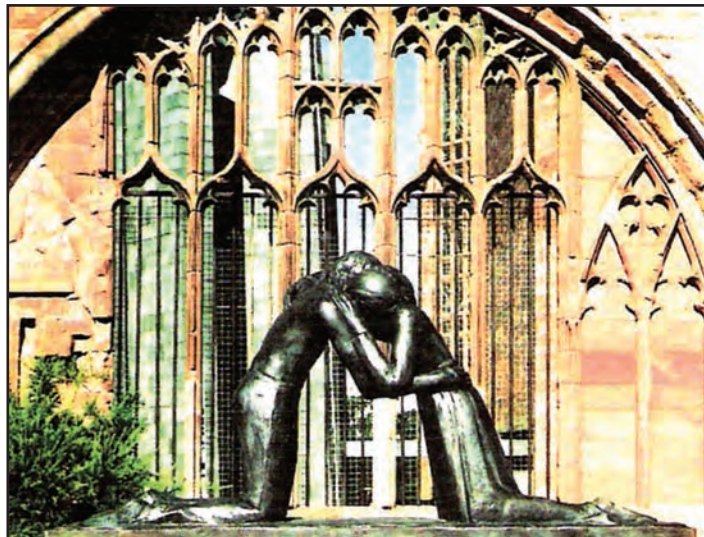
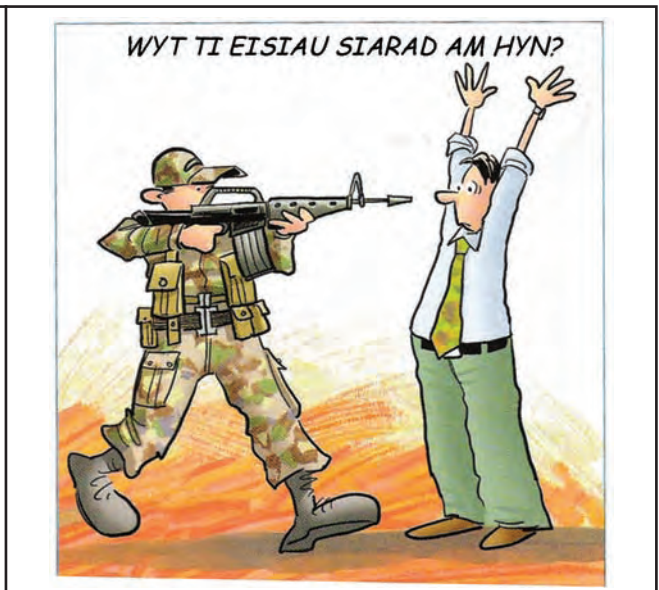
Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

Caniateir i chi ddefnyddio'r llyfryn 'Testunau Penodedig' yn ystod yr arholiad ar yr amod nad oes unrhyw nodiadau arno. Ni roddir credyd am gopïo'n uniongyrchol o'r testunau.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

1. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Y cerflun cymod yn Eglwys Gadeiriol Coventry

A ddylai credinwyr crefyddol gymryd rhan mewn rhyfel?

(a) Nodwch **ddwy** nodwedd sy'n helpu i greu perthynas dda rhwng pobl. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *cymod* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

(c) 'Nid oes gan neb gariad mwy na hyn, sef bod dyn yn rhoi ei einioes dros ei gyfeillion.'
(Ioan 15 adnod 13)
Beth mae'r rhan fwyaf o Gristnogion yn credu bod y darn hwn yn ei ddysgu? [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch **ddau** o amodau Rhyfel Cyfiawn. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Eglurwch agwedd **un** traddodiad crefyddol tuag at heddwch.

[6]

Enw'r traddodiad crefyddol:

Agwedd tuag at heddwch:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(dd) 'Dylai credinwyr crefyddol i gyd gefnogi rhyfel.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

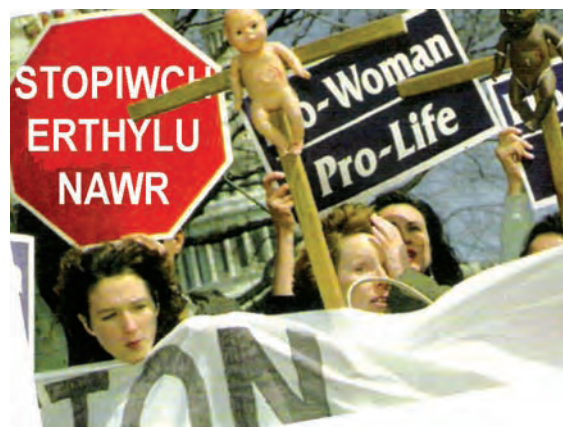
TUDALEN WAG

2. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Ai dyma'r foment mae bywyd yn dechrau?

Mae'n rhaid i bobl wneud llawer o benderfyniadau am fywyd a marwolaeth.

Mae peirianeg genetig yn gwneud newidiadau i ffurfiad embryo.

(a) Nodwch **ddwy** ffordd mae pobl yn ceisio goresgyn anffrwythlondeb. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *sancteiddrwydd bywyd* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch **ddwy** ffordd y gallai crefydd helpu rhywun i wneud penderfyniad sy'n ymwneud â bywyd a marwolaeth. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch **ddau** reswm pam y gall rhai credinwyr crefyddol fod yn erbyn erthyliad. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Eglurwch ddysgeidiaeth **dau** draddodiad crefyddol gwahanol am roi organau. [6]

(i) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am roi organau:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Enw'r traddodiad crefyddol:

Dysgeidiaeth am roi organau:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) ‘Mae peirianneg genetig yn mynd yn erbyn ewyllys Duw.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod
wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

**COFIWCH OS GWELWCH YN DDA FOD YR
ADDOLDY HWN YN SANCTAIDD.
RHAID EI DRIN Â PHARCH.**

(a) Nodwch **ddau** symbol y gellir eu gweld mewn addoldy. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *sanctaidd* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae rhai credinwyr crefyddol eisiau rhannu eu ffydd ag eraill. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae rhai Cristnogion yn credu ei bod hi'n bwysig i ymweld â'r Wlad Sanctaidd. [4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(d) Gan gyfeirio at **ddau** draddodiad crefyddol gwahanol, disgrifiwch reolau ymddygiad mewn mannau addoli. [6]

(i) Enw'r traddodiad crefyddol:

Rheolau ymddygiad:

.....
.....
.....
.....
.....

(ii) Enw'r traddodiad crefyddol:

Rheolau ymddygiad:

.....
.....
.....
.....
.....

(dd) ‘Dylai arian gael ei wario ar helpu eraill - nid ar adeiladau crefyddol.’
Ydych chi’n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod
wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

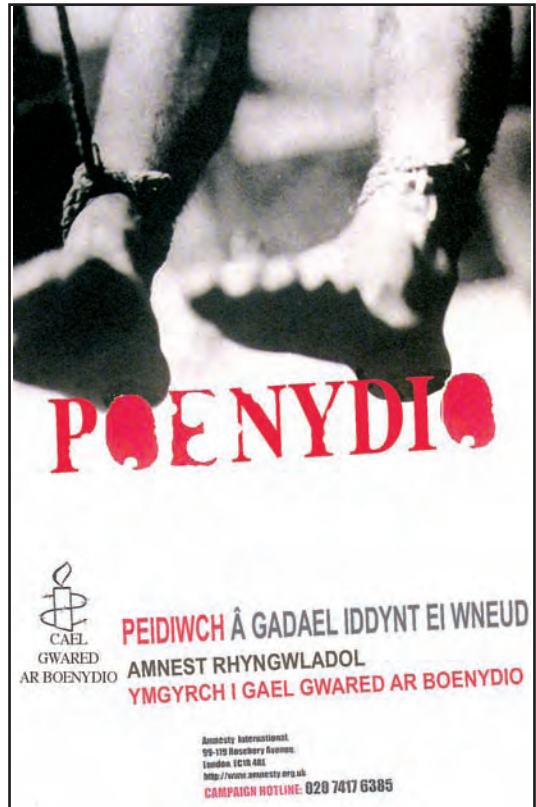
4. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Rhaid i mi wneud beth mae fy nghydwybod yn ei ddweud wrthyf am ei wneud.

Na. Mae'n rhaid i ni bob amser ufuddhau i gyfraith y wlad lle'r ydym yn byw.

Cafodd Oscar Romero ei lofruddio oherwydd y ffordd roedd yn cefnogi hawliau'r bobl yn El Salvador.

Y gosb eithaf yw pan fydd rhywun yn cael ei roi i farwolaeth fel cosb am drosedd.

(a) Nodwch **ddau** reswm pam y dylai pobl ufuddhau i'r gyfraith. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *dyletswydd* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch **ddwy** ddysgeidiaeth grefyddol am hawliau dynol. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Disgrifiwch **ddwy** ffordd y gwnaeth Oscar Romero sefyll dros hawliau dynol. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(d) Disgrifiwch **ddwy** enghraifft sy'n dangos pryd y gall fod gwrthdaro rhwng credoau personol a chyfraith y wlad. [6]

(i) Enghraifft un:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Enghraifft dau:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(dd) 'Mae'r gosb eithaf bob amser yn anghywir.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth dros eich ateb, gan ddangos eich bod
wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Astudiwch y lluniau a'r geiriau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

DRYGIONI

Gweithred neu berson sy'n niweidiol a drwg

Mae llyfr Job yn cynnwys sgrysiâu rhwng Job, ei ffrindiau a Duw.

Llun o angylion yn y nefoedd gan yr arlunydd Benozzo di Gozzoli

(a) Nodwch **ddwy** ffordd mae pobl yn dioddef yn bersonol. [2]

(i)

.....

(ii)

.....

(b) Beth mae *ewyllys rydd* yn ei olygu? [2]

.....

.....

.....

.....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae rhai credinwyr crefyddol yn credu bod drygioni'n bodoli. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ch) Eglurwch **ddwy** ddysgeidiaeth am ddioddefaint o stori Job. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TUDALEN WAG

TUDALEN WAG

TUDALEN WAG

CYDNABYDDIAETH

Mae'r manylion canlynol yn dilyn trefn rhifau'r cwestiynau.

Cwestiwn 1	Looking Inwards Directions 1 <i>Ina Taylor</i> Believing and Experiencing <i>Craigien and White</i>	Christian Education Movement 185100100X Nelson Thornes 0748763872 Hodder Headlines 0340858001
Cwestiwn 2	Skills in RS3 <i>S. Mercier</i> Christian Perspectives <i>A. Jordan</i> Religions and Life <i>V. Watton</i>	Heinemann 0435302051 Hodder and Stoughton 0340789654 Hodder and Stoughton 0340801840
Cwestiwn 3	Christianity <i>K. O'Donnell</i> God in Cartoons <i>Mark Bryant</i> Directions 1 <i>Ina Taylor</i>	Hodder and Stoughton 0340697776 Highland Books 1897913389 Nelson Thornes 0748763872
Cwestiwn 4	Christian Perspectives <i>A. Jordan</i> Themes in R.E.3 <i>Jenkins and Ord</i> Christianity and Moral Issues <i>L. Parry</i> Believing and Experiencing <i>Craigien and White</i>	Hodder and Stoughton 0340789654 Heinemann 043530786X Thornes 0748740392 Hodder and Stoughton 0340858001
Cwestiwn 5	National Framework - Llyfr 3 <i>J. White</i>	Hodder and Stoughton